No. 1955 Zaterdag 2 Juli 1921. 38ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant Overzijde
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Kapitaal en Arbeid.

Wij zijn hier op Curaçao nog maar in het allereerste begin van organisatie, van het vereenigingsleven. Maar, Goddank, het begin is er. De beweging zal nu vanzelf wel uitgroeien en grooter worden. Reeds hebben we Gezellenvereenigingen, een Ambtenarenbond, Coöperatieve Vereeniging en Nijverheid, C. R. K. Volksbond, Huisvlijt, zoo men wil, en de Coöperatieve Hoedenindustrie en Winkelvereeniging.

Hoe snel het vereenigingsleven zich ontwikkelt, kunnen we zien in Nederland.

In de laatste dagen van Mei is er te Utrecht een Congres gehouden van de R. K. Vakbeweging. Niet minder dan 25.000 leden, uit alle oorden des lands samengestroomd, hebben aan dat Congres deelgenomen.

De optocht was een krachtige, prachtige Katholieke demonstratie. Vier aan vier liepen de mannen en vormden een stoet van anderhalf uur gaans lang. Honderden banieren, vaandels, opschriften droegen zij boven hun hoofd Twintig muziekkorpsen wisselden den stoet af en lieten stroomen van Roomsche blijheid over de duizenden schallen. Zestig politieagenten, eenigen te paard, anderen per rijwiel of te voet, [illegible] oor het verkeer en de goede [illegible] rschillende lokalen en open [illegible] ld om te kunnen vergade-[illegible]

Holland staat vooraan in de Sociale Actie en is andere landen ten voorbeeld. En hoe lang heeft het nu geduurd, hoeveel jaren zijn er verloopen, sinds men daar met die actie begonnen is?

Wij geven het woord aan MINISTER AALBERSE, die het congres aldus toesprak:

Hooggeachte Vergadering!

Ik voel mij gedrongen, vóór deze vergadering wordt gesloten, even het woord te vragen. Allereerst om uw voorzitter dank te zeggen voor de vriendelijke woorden, waarmee hij mij heeft begroet; vervolgens ook om mijn groote verheugenis uit te spreken, dat wij deze rijke dagen mogen beleven.

Ik herrinner aan het jaar 1893, toen ook in Utrecht een Vakcongres werd gehouden, waarvan ik zelf voorzitter was. In mijn openingsrede sprak ik toen over wezen, doel en middelen der Vakbeweging. Ik dacht er aan, toen Dr. Raaymakers zeide, dat, wat we op het oogenblik vooruitstrevend vinden over 20 jaar heel gewoon zal zijn.

Wat de vakbeschouwing betreft, gaat het ook zoo. Wat toen gezegd werd deed velen bedenkelijk het hoofd schudden, nu zou niemand meer er een onvertogen woord in vinden.

Aan het slot van hetzelfde Congres sprak ik ook over de toekomst der Vakbeweging. Hoe optimisch ik toen ook gestemd was, had ik niet kunnen denken, dat wat ik toen als hoop voor de toekomst uitsprak, zoo ver boven verwachting verwezenlijkt zou worden.

Alleen de Kath. Vakbeweging telt thans 160.000 leden. Wat zijn die cijfers, vergeleken bij 10 en 20 jaar terug. Wat een onzaglijke vooruitgang in korten tijd. Toch zou het verkeerd zijn de vooruitgang en ontwikkeling der Vakbeweging te willen afmeten naar de cijfers. De groei aan kracht is veel grooter, dan de cijfers doen uitkomen. De cijfers zeggen alleen het aantal mannetjes. Veel grooter is de groei door betere organisatie, beter uitbouw en principieeler ontwikkeling der mannen aan 't hoofd der beweging. Ik heb het groote voorrecht gehad door mijn directeurschap van het Centraal bureau der K. S. A., al die jaren medegeleefd te hebben met de voormannen der Vakbeweging.

Ik heb van hen veel geleerd. Daardoor juist ben ik in de gelegenheid om het groote verschil op te merken tusschen nu en 20 jaar terug. We hebben nu een groote krachtige beweging met mannen aan het hoofd, die weten wat ze willen en dit ook weten te zeggen en duidelijk te maken.

Het was mij een behoefte om op dit Congres mijn groote verheugenis uit te spreken. Ik wil niet sluiten zonder den wensch te hebben uitgesproken, dan door Gods zegen op uw arbeid dit Congres aanleiding moge zijn tot nog grooteren groei, niet alleen in aantal, maar tot toeneming in innerlijke kracht van uw organisatie zelf."

Om nu ook nog een denkbeeld te geven hoever de ideeën zich in Holland reeds ontwikkeld hebben en baan breken, laten we hier een gedeelte volgen van de voornaamste redevoering op het Utrechtsche Congres uitgesproken. Het zijn de woorden van den Zeereerw. Zeergel. Pater Mr. Dr. C. RAAYMAKERS S. J.

„Het is merkwaardig, dat bepaalde leuzen en zegswijzen, die zeer onnauwkeurig, soms totaal verkeerd zijn, zoo maar klakkeloos door iedereen worden overgenomen en herhaald, zonder dat iemand zich afvraagt, wat de woorden eigenlijk beteekenen. Dit leidt vooral op sociaal gebied tot groote verwarring.

Een paar sprekende voorbeelden daarvan betreffende het onderwerp dat ik voor u ga behandelen.

Hoe dikwijls hoort men niet zeggen, dat bij de voortbrenging van de goederen kapitaal en arbeid moeten samenwerken, wat dan in de praktijk helaas, maar al te vaak ontbreekt. Doch wie een oogenblik nadenkt, ziet ohmiddellijk in, dat dit nonsens is. Tusschen kapitaal en arbeid kan geen strijd bestaan, want kapitaal beteekent dingen, en arbeid is de menschelijke handeling, welke die dingen bewerkt of gebruikt als hulpmiddel bij de productie. Daar kan dus geen sprake zijn van strijd, tenzij men het strijd wil noemen als een arbeider een machine kapot maakt, of omgekeerd had ik bijna gezegd, maar laat ik het liever zóó uitdrukken: als een machine een arbeider lichamelijk letsel toebrengt.

De voortbrenging geschiedt door samenwerking van den mensch, die hetzij leidenden, hetzij uitvoerenden, arbeid verricht en de natuur, die stoffen en krachten ter beschikking stelt. Zijn de stoffen, welk de natuur verschaft, in een anderen vorm gebracht, zoodat ze bij de voortbrenging beter behulpzaam kunnen zijn, dan heet dat stukje gewijzigde natuur kapitaal. Laten we de stoffen en krachten, welke de natuur gratis ter beschikking van een ieder stelt, buiten beschouwing, dan kunnen we dus zeggen, dat de voortbrenging geschiedt door samenwerking van arbeid en kapitaal, maar dan kan er ook van strijd geen sprake zijn.

Wat men bedoelt, maar niet zegt, is dan ook gewoonlijk, dat kapitalisten en arbeiders bij de productie moeten samenwerken, doch dikwijls in strijd zijn. Ook dit is echter niet juist want de kapitalisten als zoodanig, dus wanneer ze niet tegelijkertijd bedrijfsleider zijn, werken niet mede bij de productie, doch staan alleen hun kapitaal bij de producte ten gebruike af, en de strijd geldt niet de productie, maar de verdeeling der goederen.

Een ander voorbeeld van verkeerde terminologie, welke aanleiding geeft tot begripsverwarring van averrechtsche denkbeelden is 't gebruik van de termen: werkgever en werknemer, om respectievelijk kapitalisten en arbeiders aan te duiden.

Die woorden hebben langzamerhand een zekere gevoelswaarde gekregen en wekken de gedachte, alsof een werkgever iemand is, die den arbeider iets geeft, waarvoor deze dus dankbaar heeft te zijn, en alsof een arbeider dus blij moet wezen als een werkgever wil zoo goed is, hem in dienst te nemen. Zoo denken en spreken er velen. Toch is ook dit geheel onjuist, want de arbeider is van zijn kant evengoed gever als de zoogenaamde werkgever, als degene, die hem in dienst neemt.

Werkgever is hij, die de productiemiddelen, kapitaalgoederen in bezit heeft en deze ter beschikking stelt bij de productie. Dat hij zelf de productie leidt, is niet noodzakelijk. Hij kan het bestuur van de onderneming toevertrouwen aan een ander, die dan arbeider is, tegen een zekere bezoldiging, zooals de directeur van een naamlooze vennootschap. De eigenlijke werkgevers zijn dus de kapitaalbezitters, de kapitalisten die hun kapitaal bij de productie ter beschikking stellen. De werknemers zyn de arbeiders met den geest en met de hand, die door hun arbeid met behulp van het kapitaal de goederen voortbrengen. Zij geven dus hun arbeid, gelijk de kapitalisten hun kapitaal geven. En als men zegt dat de arbeiders dankbaar moeten zijn, dat de kapitalisten hun gelegenheid geven om te werken, dan moet men omgekeerd ook zeggen, dat de kapitalisten dankbaar moeten zijn, dat de arbeiders hun gelegenheid geven om hun kapitaal productief te maken. Het eenige verschil is, dat er meer arbeiders dan kapitalisten gevonden worden, waardoor de laatsten zich in een zekere machtspositie bevinden, wat daarom echter nog geen aanleiding geeft op hoogere rechten.

[illegible] zeggen, dat zij, die werkgevers heeten, eigenlijk kapitaal-gevers zijn, en arbeidnemers, en dat degenen, die werknemers heeten eigenlijk arbeidgevers zijn en kapitaalnemers. Maar dan blijkt ook onmiddelijk, dat zij beiden juridisch, als contracteerende partijen, volkomen als gelijken tegenover elkander staan. En als er kwestie is van een zekere meerderheid dan zijn de werknemers en niet de werkgevers de meerderen, want zedelijk en maatschappelijk moet de praestatie van de arbeiders hooger worden gewaardeerd. Zoolang als de mensch meer waard is, dan de productie-middelen en een menschelijke handeling meer waard is dan de werking der natuurkrachten, zoolang als het edeler is te leven van de vruchten van eigen arbeid, dan een inkomen te verwerven zonder arbeid uit bezit alleen, door den arbeid van anderen, zal ieder moeten erkennen, dat de praestatie van de werknemers bij de productie zedelijk hooger staat en voor de maatschappij belangrijker is dan die van de werkgevers, die als zoodanig niets anders doen, dan hun kapitaal bij de productie ten gebruike afstaan en het risico dragen. Wanneer de werkgever tevens leider der productie is, is hij ook arbeider en staat in zooverre met de werknemers, d.w.z. degenen, die hun arbeid geven, gelijk.

Uit het voorgaande volgt onmiddellijk, dat de arbeidgevers geen onderdanigheid verschuldigd zijn aan de kapitaalgevers, want juridisch staan zij op één lijn en wat zij geven bij de productie, hun levende menschelijke arbeidskracht, moet hooger gewaardeerd dan de goederen, welke de kapitaal gevers ter beschikking stellen. Alleen aan de productieleider zijn zij onderdanigheid verschuldigd wat de productie betreft en dat alleen, omdat God het wil. Overal, waar velen vereenigd zijn, om te streven naar eenzelfde doel, is uit den aard der zaak gezaghebbende leiding noodzakelijk. En omdat God de Schepper der natuur noowendig wil wat uit den aard der dingen, door Hem geschapen voortvloeit, wil God ook, dat er gezag zal zijn en dat dit gezag wordt gehoorzaamd Zoo is het ook bij de productie, welke door de samenwerking van velen geschiedt en zonder leiding met gezag onmogelijk is. Is dus eenerzijds aan den productieleider gehoorzaamheid verschuldigd, andertijd indachtig wezen, dat alle gezag van God komt en dat het dus alleen mag uitgoefend worden overeenkomstig den wil van God, die verlangt, dat de menschelijke waardigheid steeds worde geëerbiedigd.

In die gehoorzaamheid ligt niets vernederends en in dat gezag geen reden tot verheffing, want een christelijke arbeider weet, dat hij gehoorzaamt aan God, en een christelijke, bedrijfsleider weet, dat hij van het door God geschonken gezag, eens strenge rekenschap zal moeten geven."

Georganiseerd Overleg.

In de Circulaire der A. A. V. in de Kolonie Curaçao wordt gesproken over *georganiseerd overleg*, een bewijs, dat de Ambtenaren Vereeniging up to date en heelemaal bij is, want georganiseerd overleg is iets van den allerlaatsten tijd, in zooverre het den Ambtenaren betreft.

De Heer C. J. Kuipérs Lid der Tweede Kamer en bestuurslid van de K. S. A. heeft in Mei ll. daarover op het Utrechtsche Congres gesproken.

Na breedvoerig de historische oorzaken voor Overheidsbedrijven te hebben aangegeven, wees hij er op dat de bedrijven voor licht- of watervoorziening, trambedrijf enz., slechts zijdelings uit de Overheidstaak voortvloeien, doch de zorg voor de openbare veiligheid, gezondheidsdienst, rioleering, bestrating, stadsverfraaiing enz., enz., meer rechtstreeks.

Deze laatste functies zijn dus Overheidsdiensten", niet geschikt voor een commercieel particulier bedrijf; in tegenstelling met de „Bedrijven", die wèl op commercieelen grondslag zijn te voeren.

Het Overheids-personeel, in deze „Diensten" en „Bedrijven" werkzaam, zal, meer dan de werknemers in het particulier bedrijf, rekening met het algemeen belang moeten houden.

Op enkele uitzonderingen na, zal daarom staking voor het Overheidspersoneel practisch uitgesloten zijn.

Op dien grond staat de R. K. Vakbeweging voor een bijzondere zorg voor salarieering en rechtspositie van het Overheidspersoneel en verlangt, dat daaromtrent aan de redelijke verlangens van onzen tijd zal worden voldaan.

Ook voor de organisaties van Overheidspersóneel wordt bij de vaststelling van salaris en rechtspositie een [illegible] ging daaromtrent in het particulier bedrijfsleven nastreeft.

Niettemin werd door spreker erkend, dat hier verschil moet worden gemaakt tusschen Overheids-„Diensten" en „Bedrijven".

Voor „Diensten", die een rechtstreeksch verlengstuk van de Overheidstaak zijn, zal het thans reeds gebruikelijke „Georganiseerd Overleg" principieel behouden kunnen blijven.

Dit „Georganiseerd Overleg" zal echter in de practische toepassing nog wel verbetering kunnen ondergaan. Het gaat ook hier om den geest, waarmede het wordt toegepast en derhalve in wiens handen de uitvoering wordt gelegd.

Voor de „Bedrijven" echter is er geen reden een anderen maatstaf aan te leggen dan voor het particuliere bedrijfsleven.

Wel kan hier geen medezeggenschap in wezen worden toegepast, zoolang de publieke kassen voor de Overheids-bedrijven financieel aansprakelijk blijven, doch hier moet de een of andere uitweg worden gezocht.

Naar sprekers meening verdient het daarom wel aanbeveling voor publieke bedrijven, den gemengden Naaml. Vennootschapsvorm te kiezen, waardoor de aansprakelijkheid der publieke kassen vervalt.

Gemengde Naaml. Vennootschappen, die publieke functies verrichten, en waarin uitteraard de Overheid over ruimen invloed moet beschikken, kunnen dan op gelijken voet als het particuliere bedrijfsleven onder de sanctie der publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie worden gesteld, en door bedrijforganen worden beheerscht, waarin de medezeggenschap der werknemers op behoorlijke wijze verzekerd is.

Mr. Marchant schreef in het Vrijzinnig democratisch Tijdschrift „De Opbouw" naar aanleiding van het ongelukkig debuut van het „Georganiseerd Overleg" in Nederland. Hij zet nogeens kort en bondig uiteen, waarin het G. O. eigenlijk bestaat.

Nu achten wij het van gewicht, dat men van den beginne af hier een zuiver denkbeeld van dit sociaal instituut heeft.

Niet te vervullen verwachtingen worden dan niet opgewekt, en teleurstellingen, welke zoo gemakkelijk kwaad bloed zetten, voorkomen.

Mr. Marchant schrijft dan:

„Het karakter van dit instituut is ten eenenmale misverstaan. De vergadering van de commissie voor georganiseerd overleg neemt besluiten bij meerderheid van stemmen. De besluiten worden gepubliceerd, en de belanghebbenden beschouwen daarmede de zaak als afgedaan. Regeering en volksvertegenwoordiging van land en gemeente hebben, zoo meent men, zich daarnaar te gedragen.

Dit is een vergissing. Men is bij de instelling van deze organen uitgegaan van de gezonde gedachte, dat regelingen betreffende het personeel niet moeten worden getroffen dan nadat het personeel zelf er over is gehoord, dus na overleg met het personeel. Om te voorkomen, dat dit „hooren", van het personeel lukraak geschiedt met willekeurig aangewezen leden van het personeel, heeft men het overleg „georganiseerd", dat wil zeggen men heeft waarborgen geschapen, opdat alle elementen en richtingen onder het personeel zich kunnen uitspreken. Dat is alles.

Daarom is èn het nemen van besluiten door deze organen èn het streven, daaruit voortvloeiende, naar evenredige vertegenwoordiging der verschillende organisaties, op haar aantal leden gegrond, een onding. De bedoeling is nooit geweest, en de bedoeling kan niet zijn, dat het personeel met vertegenwoordigers van de regeering voor zich zelf regelingen vaststelt. Het resultaat van het overleg behoort slechts te zijn, opdat zij bij het vaststellen der regeling daarmede rekening zou houden. Ontaardt het georganiseerd overleg in het nemen van besluiten, waardoor regeering en volksvertegenwoordiging worden vastgelegd, dan legt men bevoegdheden in handen van niet verantwoordelijke personen, die ons staatsrecht daaraan ten eenmale vreemd laat."

KAMPER UIEN.

Overgedrukt uit „De Nieuwe Courant"
Bijblad van het Avondblad
van Vrijdag, 20 Mei, 1921.

UIT CURAÇAO.

Er bestaat op Curaçao een Koloniale Raad, of te wel een college van vroede vaderen, dewelke te beslissen hebben over wel en wee van het eiland. Maar behalve deze Koloniale Raad ... Zoo is er een groep, die zich Protestanten noemt, een groep Joden, een groep Katholieken, ja zelfs treft men er enkele zwervers aan, die zich onder de Vrijdenkers groepeeren. Ondergeteekende behoort tot geen dezer partijen. Neutraal noemt men dat, geloof ik.

Maar nu die Koloniale Raad. Goed geteld bestaat hij uit dertien leden, welke door den koning worden benoemd. D.w.z. bij den aanvang, want voor aanvulling van den Raad zorgen de leden van dit college zelf. En deze Koloniale Raad dateert van 31 Mei 1865, zoodat hij zich zelf reeds gedurende 56 jaren aan het kiezen is. Het komt mij dan ook op deze wijze de kans enorm groot is, dat de Koloniale Raad een onder-onsje zou kunnen worden en er wel eens een tijdstip zou kunnen komen, dat het voor bepaalde categorieën van personen of groepen mogelijk is, zich in het bestuur der Kolonie te doen vertegenwoordigen.

Bij de behandeling van de Curaçaosche begrooting voor 1921 in de Tweede Kamer zijn door den heer van Vuuren eenige besluiten van den Kolonialen Raad met betrekking tot die begrooting eens danig aan den tand gevoeld. Hoofdzakelijk ging het om het verleenen van subsidies aan het St. Elisabeths-Gasthuis te Curaçao. Deze ziekeninrichting is door de Dominicaansche missie gesticht en heeft wijd en zijd rond de Caraibische zee vermaardheid verworven.

Nu zijn er op Curaçao vele armlastige zieken en deze patienten worden op kosten van het Gouvernement in het St. Elisabeths Gasthuis verpleegd. Men betaalde aan deze inrichting een vergoeding van 35 cts. per dag per persoon en liet het verder aan de leiders van het ziekenhuis over, hoe de patienten weer moesten worden opgekalefaterd. Daar echter reeds in 1855 door iedereen die er slaven op nahield 40 cts. per dag betaald werd voor een zieken slaaf, kwam men er in 1871 eindelijk achter, dat 35 cts. „wel een beetje laag" was. (Booze tongen beweren zelfs, dat het moederland zich diep schaamde, toen hem het bedrag van deze vergoeding ter oore kwam). Van 35 cts. kwam toen een verhooging tot 50 cts. welk bedrag gehandhaafd bleeft tot October 1919, op welken datum het gouvernement zich weer geschaamd moet hebben; althans verdubbelde men het subsidie en werd f. 1— per dag per patient uitbetaald.

Toen echter in Mei 1920 de vroede vaderen van den Kolonialen Raad hun wijze hoofden weer eens bij elkaar staken en „BEZUINIGING" op de agenda stond, moest het St. Elisabeths Gasthuis er maar voor bloeden en werd de ondersteuning van arme zieken teruggebracht tot 75 cts. per dag.

Is deze handelwijze op zich zelf al weinig sympathiek te noemen, men begint te twijfelen aan de menschlievendheid en goede bedoelingen van onzen eerbaren Raad, wanneer men de argumenten verneemt, waarop deze verlaging gebaseerd werd.

Ziehier:

„Een gevangene kost aan het gouvernement 42 cts. voor voeding, kleeding en ligging, DUS het St. Elisabeths Gasthuis krijgt bij vergoeding van 75 cts. 33 cts. te veel."????

Maar neen, deze enormiteit vond zelfs het achtbaar college een beetje te bar. Dies bracht men een andere vergelijking naar voren.

„Wanneer men er op Curaçao een dienstbode op nahoudt, kost die persoon 60 cts. per dag, indien men haar de gewone volkskost (maismeel) verstrekt. DUS houdt het St. Elisabeths Gasthuis 15 cts. per persoon voor zijn eigen portemonnaie over."

Bravo, dat was een redeneering!

MISPLAATSTE ZUINIGHEID.

Nu is het op zich zelf niet zoo erg, wanneer je als lid van den Kolonialen Raad alle mogelijke middelen te baat neemt, om een of andere bezuiniging te kunnen doordrijven, wanneer je het maar doet op een manier, die je tot eer strekt en waarbij de Koloniale Raad geen gevaar loopt, op een troep kwajongens te gaan gelijken.

In den K. R. zelf en in het partijblad *Voz di Pueblo* edoch heeft men geïnsinueert op een manier, die een zeer bedenkelijk licht werpt op het gehalte van meergenoemd blad mitsgaders regeeringslichaam.

Om een voorbeeld te noemen: tijdens de zitting van 8 Mei 1920 (behandelende de begrooting voor 1921) durfde een der leden in het openbaar verkondigen, dat het algemeen bekend is, hoe de patiënten in het St. Elisabeths-Gasthuis en het krankzinnigengesticht Montecristoe den gewonen volkskost krijgen, juist als de gevangenen. En even verder, dat den armklassepatienten wordt verstrekt.

De meergenoemde *Voz di Pueblo* meende ook een steentje te moeten bijdragen tot het neerhalen van de werkzaamheden van het St. E.-G. en schreef in een overigens al te zeer onbeduidend artikel, dat meer weg had van een scheldpartijdje uit de pen van een of anderen schooljongen, dan van een gezonde beschouwing welke met inachtneming van de hedendaagsche journalistieke etiquette wordt neergeschreven, de volgende fraaiïgheid:

„*De tegenwoordige chef* (van den Openb. Gezondheidsdienst) *neme het ons niet kwalijk, als we bij hem veronderstellen de kennis van de ellendige, beneden alle critiek zijnde behandeling, welke de zieken in het Gasthuis, ondanks de verhooging ondervinden.*"

„*Indien de tegenwoordige chef het niet weet, zijn plicht is het op onderzoek uit te gaan.... enz.*

De in dit citaat aangevallen persoon heeft het advies ingewonnen van de aan het St. E.-G. verbonden geneesheeren (meerendeels niet-katholieken) en kreeg van allen zonder uitzondering niets dan lof te hooren over de ligging, voeding en behandeling van alle zieken.

Afdoender bewijs is toch lastig denkbaar.

Toen de Curaçaosche begrooting voor 1921 in de Tweede Kamer kwam en verscheidene punten nog eens nader onder handen genomen werden, ben ik zelf op onderzoek uitgegaan, en heb mijn licht eens opgestoken bij den rector van het St. E.-G., teneinde persoonlijk na te gaan, wat er eigenlijk waar was van alle praatjes die zekere personen rondstrooien en die, indien ze waarheid bevatten, de Missie tot weinig eer zouden strekken.

Onmiddellijk was de rector bereid, mij alle mogelijke inlichtingen te verstrekken en mij vrijheid te geven, overal, waar ik wenschte een onderzoek in te stellen. En toen hebben we met z'n tweeën op een Zaterdagmiddag het geheele St. E.-G. eens van onder tot boven bekeken en namen de vrijheid, overal, waar wat te zien was, onzen journalistieken neus eens in te steken.

We begonnen bij de onvermogende patiënten, wandelden de verschillende ziekenzalen, die allen zeer duidelijk het stempel van Nederlandsche orde en zindelijkheid droegen, door; kwamen in de afdeeling oude mannen en oude vrouwen (een afzonderlijk „besjeshuis" bezit Curaçao nog niet), bezichtigden de keurige en naar moderne eischen ingerichte operatiekamers, en begrepen er steeds minder van, hoe er nog wezens te vinden waren, die al deze weldaden niet alleen niet appreciëerden, maar ze zelfs trachtten neer te halen. Ook de afdeeling „klassepatiënten", waar ik zelf korten tijd te voren verpleegd was geworden en waarvan ik de aangenaamste herinneringen, wat de verpleging betreft, had mede genomen, bezichtigden we nogmaals en troffen overal steeds dezelfde rustige, kalmeerende atmosfeer, dezelfde onbaatzuchtige liefdadigheid.

Later heb ik met den rector nog wat zitten praten in zijn gezellige studeerkamer en kwam daar nog heel wat bijzonderheden te weten. Hoe men nog pas een huis had aangekocht (dicht bij het Gasthuis), dat zou worden ingericht voor woning van oude vrouwen, waardoor in het ziekenhuis zelf meer plaats zou vrijkomen; hoe de zusters tijdens den oorlog meermalen op rantsoen gesteld werden, uitsluitend om de patiënten zooveel mogelijk versterkend voedsel te kunnen toedienen, dat het Gasthuis maandelijks 4000 eieren, 1000 liter melk, fl 3000 aan vleesch en nog een massa andere levensmiddelen, te veel om te onthouden, verslond, enz. enz.

Op mijn vraag, hoe het met de verlofregeling der zusters (allen uit Nederland) gesteld was, antwoordde de rector me, dat nog nooit een der zusters naar Nederland terug was geweest en dat er toch heel wat waren, die langer dan 20, sommigen zelfs 30 jaar, op Curaçao werkten. Toen de nieuwe Gouverneur op Curaçao kwam, en ook een bezoek bracht aan het ziekenhuis, kreeg hij over de verlofregeling hetzelfde te hooren. Daar nu vele zusters uitsluitend in dienst zijn van de armlastige patienten, welke door het gouvernement (in naam tenminste) worden onderhouden, meende hij op de begrooting een post te moeten uittrekken voor het naar Nederland zenden van jaarlijks 2 zusters.... Evenwel is deze post door den Kol. Raad geschrapt, omdat er bezuinigd moest worden, heette het; na alles wat er in den Raad gezegd, geinsinueerd en besloten is, valt het echter dadelijk op, dat hier wel degelijk een verregaande onmeedoogenlooze partijhaat in het spel is.

In het vooruitzicht hun land nimmer weer te zien, een vooruitzicht, dat voor iemand, die Curaçao kent en ook weet, hoe die zusters dag en nacht moeten werken, vaak weerzinwekkende bezigheden moeten verrichten, voldoende is, om alleen reeds daarvoor het Gasthuis in haar streven te steunen. En toch, de zusters doen haar werk gelaten, zonder morren, integendeel, met een rustigen, bemoedigenden glimlach op het gelaat, overal bereid, altijd klaar om het lijden hunner medemenschen te verzachten.

En dat men het voor deze menschen te veel vindt, wanneer ze éénmaal in de 20 jaar misschien er eens uitkomen, weg uit de tropische hitte, uit de ziekenhuis-atmosfeer, terug naar hun dierbare verwanten, al is het maar voor een paar luttele maanden, als dát zelfs te veel is, wat verdienen dan de heeren zelf hier op Curaçao wel, die de lakens uitdeelen en waarvan verscheidenen zich slechts dáármede hebben verdienstelijk weten te maken, dat ze een grooten mond opzetten en in hun ijdelheid dingen zeggen, die ze zelf niet kunnen verantwoorden?

H. H.

Naschrift van de redactie
Amigoe di Curaçao.

We zijn niet gewoon *De Nieuwe Courant* in ons blad aan te halen, maar bovenstaande correspondentie in zulk een liberaal orgaan vonden we zóó curieus, dat we 't het overdrukken waard oordeelden, ook om hiermede een bewijs te geven van groote erkentelijkheid jegens de oprechte bedoelingen van den schrijver.

INGEZONDEN.

Curaçao, 29 Juni 1921.

Geachte Redactie.

Mag ik U voor onderstaande regelen een plaatsje verzoeken in Uw blad? Ik betuig U daarvoor bij voorbaat mijn dank.

Hoogachtend
Uw dw.
C. Van Roggen.

Terwijl ons uit vrijwel alle deelen der wereld voordurend verhalen bereiken over den heerschenden woningnood en tevens over de energieke maatregelen, die ter bestrijding daarvan worden genomen, doen we op Curaçao maar weer net of er geen kou aan de lucht is. En toch is niets minder waar, ook hier heerscht zoo-al geen woningnood, dan toch zeker een groote woningschaarschte en vooral de lieden van den middenstand en den kleinen middenstand worden daarvan de dupe. Reeds hoorde ik van verschillende gevallen waarin de bewoners - hoewel zij er eigenlijk het geld niet voor bezaten - gedwongen werden het door hen bewoonde huis te koopen, tegen een stevig prijsje natuurlijk, ten einde te voorkomen, dat zij er anders uit werden gezet.

Van eenigen maatregel tegen dit euvel merkt men echter niets, integendeel, niet alleen bouwt men niet bij, maar zelfs wat eertijds verbrande of op andere wijze onbruikbaar geraakte, laat men eenvoudig liggen zooals het is.

Dit mag, dunkt mij, niet zoo blijven, en waar nu, bij den slechten staat der openbare geldmiddelen wel niet verwacht zal kunnen worden, dat het Bestuur eigener beweging het initiatief neemt tot eenigen steunmaatregel, daar dienen belanghebbenden zelf de handen ineen te slaan, en drang op dat Bestuur uit te oefenen. Waarom geen bouwvereeniging opgericht, speciaal voor kleine en middelgroote woningen en daarvoor steun gevraagd in den vorm van renteloze, of als dat niet kan, in elk geval lage rente dragen, voorschotten? Indien een dergelijke vereeniging behoorlijk is georganiseerd en het verzoek om steun goed is voorbereid en toegelicht, zal het Opperbestuur in Nederland zeker niet kunnen weigeren dien steun te verleenen.

Eerst moet er dus echter een vereeniging komen, en de oprichting daarvan is de zaak der rechtstreeks belanghebbenden.

Waar ik nu weet, dat men dikwijls onder elkaar over dergelijke dingen praat, doch een duwtje noodig heeft om van woorden tot daden te komen, heb ik getracht met bovenstaande regelen het benoodige duwtje te geven.

V. R.

VAN HET VATICAAN.

Met de gewone plechtigheden heeft Senator Jonnart, gezant van de Fransche Republiek bij het Vatlkaan, zijn ... den Paus.

Bij zijn aankomst op het vatikaan op het plein van Sint Damasus, werd de gezant van Frankrijk ontvangen door den secretaris van het ceremonieel, Mgr. Canali, markies Rerlupi en eenige Kamerheeren. De nieuwe Excellentie werd de groote marmeren trap opgeleid en in de Sala Clementina presenteerden de Zwisters de wapens. In de Sala degli Arazzi, de prachtige Gobelinszaal, werd een oogenblik gewacht.

Ondertusschen had Z. H. de Paus Zijn vertrekken verlaten, en omgeven van Zijn hofstoet, Zwisters, Edelwacht, Kamerheeren en andere hoogwaardigheidsbekleeders begaf Z. H. zich naar de troonzaal, waar hij op den Pauselijken troon plaats nam.

Alsdan werd de vertegenwoordiger der Fransche regeering door den secretaris van het ceremonieel binnengeleid. Jonnart maakte een diep buiging voor den H. Vader en overhandigde Z. H. zijn geloofsbrieven met een toespraak, waarin hij o. a. zeide: „Getrouw aan het beginsel der scheiding van' Kerk en staat. waaraan zij ten zeerste gehecht is, acht de regeering der Republiek zich gelukkig de betrekkingen met den H. Stoel opnieuw aan te knoopen, in de overtuiging, dat de zaak van den vrede veel heeft te verwachten van de zedelijke macht, waarvoor de geheele wereld zich buigt. Zij beschouwt als zeer kostbaar de medewerking, welke de H Stoel kan verleenen bij het groote werk van de verzoening der volken, gegrondvest op den eerbied voor de gerechtigheid en op de nauwgezette nakoming der internationale verdragen." De heer Jonnart herinnerde eraan, dat van alle landen Frankrijk in den oorlog het meest geleden heeft.

„Sommige zijner provincies", zeide hij, „mede tot de rijkste en de meest voorspoedigste behoorende, zijn stelselmatig vernield. Vier duizend driehonderd kerken zijn verwoest." De gezant verzekerde, dat de regeering der republiek zal voortgaan zich te wijden aan de rol van beschermster der Christenen in Oosten en in het verre Oosten, en hij eindigde met de verklaring al zijn zorg eraan te zullen wijden, om zich de welwillende hoffelijkheid waardig te maken, waarmede de H. Vader den gevolmachtigden minister heeft willen ontvangen (den heer Doulcet. Red), die sinds een jaar zich met zooveel toewijding van zijn taak heeft gekweten.

De H. Vader antwoordde op de woorden van den gezant, Zijne hooge tevredenheid uitsprekend, dat Frankrijk weder zijn vroegere plaats bij den H. Stoel heeft ingenomen en uitte Zijne ingenomenheid over het feit, dat de keuze der Fransche regeering gevallen was op den heer Jonnart.

„De H. Stoel en de regeering der republiek beide hebben," zeide de Paus „als doel het geluk der volken en onder dit opzicht kunnen zij handelen in volkomen overeenstemming."

Van de troon afdalend reikte de H. Vader de hand aan Jonnart en noodigde hem uit mede te komen naar Zijne particuliere vertrekken, alwaar de Paus zich langdurig met den Franschen gezant onderhield.

Na het gesprek met den H. Vader daalde de Fransche gezant in gezelschap van Mgr Canali en onder geleide van de Kamerheer en Zwitsers af naar de eerste verdieping, om Z.Em. Kardinaal Gasparri te gaan begroeten, met wien hij reeds den dag na zijn aankomst te Rome een langdurig onderhoud had.

De gezant, die na een kort verblijf in het hotel de Russie definitief zijn intrek genomen heeft in het hotel „Excelsior", behoudt den heer Doulcet, die sedert een jaar zaakgelastigde was bij den H. Stoel, voorloopig bij zich, daar de Fransche regeering tot nu toe geen attaché's of secretarissen benoemd heeft.

Z. Em. Kardinaal Gasparri bracht na het vertrek van den gezant aan dezen een tegenbezoek.

In de Vatikaansche kringen heerscht de grootste voldoening over deze hervatting der betrekkingen met Frankrijk nadat men eerst overtuigd scheen, dat deze moest afstuiten op de eindelooze moeilijkheden door den Franschen Senaat in den weg gelegd. Het schijnt dat de persoonlijke invloed van den president der Fransche Republiek Millerand en de reis naar Frankrijk van Kardinaal Granito di Belmonte, als Apostolisch Legaat voor de feesten van Jeanne d'Arc, veel bijgedragen hebben voor den gelukkigen afloop der onderhandelingen.

Een nuntius voor Venezuela.

Mgr. Cortesi, auditeur bij de nuntiatuur van Brazilië is door Z. H. den Paus tot nuntius van Venezuela benoemd.

Berichten uit de Kolonie.

Een sympathieke daad.

Een der eerste bestuursdaden van Z. E. Gouverneur Mr. GORSIRA was een hartelijken gelukwensch te laten seinen naar Grl. GOMEZ en President MARQUEZ BUSTILLOS ter gelegenheid van het eeuwfeest, in Venezuela gevierd van den Slag van Carabobo.

PRESIDENTE MARQUEZ BUSTILLOS

Caracas.

Colonia Curacao da sus mas sentidas felicitaciones tambien parte Excelentisimo Señor Helfrich Ex-Gobernador a Vuestra Excelencia y al simpatico pueblo Venozolano que con tanto acierto representa V. E. con motivo del centenario de la batalla Carabobo.

Gobernador a. i. Gorsira.

GENERAL J. V. GOMEZ.

Maracay.

Colonia Curaçao se complace felicitar cordialmente tambien parte Ex-Gobernador. Excelentisimo Sr. Helfrich a V. E. y al noble pueblo Venezolano, que dignamente representa V. E. motivo magno dia de hoy en que se consolidó gloriosa batalla Carabobo independencia Vuestra patria querida, simpatica Venezuela.

Gobernador a. i. Gorsira

A. J. GORSIRA

Wmstad.

Recibldo en nombre de Venezuela y en mi propio nombre agradezco mucho a Usted ai pueblo de Curaçao y al excelentisimo señor Helírich sus amistosos recuerdos y felicitacion

J. V. Gomez.

EXCMO SENOR GOBERNADOR DE

Curazao.

Ricibido en mi propio nombre y a nombre del pueblo Venezolano doy a Vuestra Excelencia y a la Colonia de Curazao las mas expresivas gracias por la felicitacion que me han dirijido con motivo de la celebracion del centenario de la batalla de Carabobo.

Victorino Marquez Bustillos.

Het Eerste Ontwerp

dat de handteekening draagt van GOUVERNEUR GORSIRA is dat tot regeling van het toezicht op krankzinnigen. Als de Kol. Raad nu maar spoedig tot behandeling der ingekomen stukken overgaat, anders wordt het stapeltje Ontwerpen, dat nog op den Kol. Raad wacht, steeds maar grooter, wat niet zijn kan in het algemeen belang.

Achterstallige schuld.

Vóór de Buitengewone Vergadering tot Inhuldiging van den nieuwen Gouverneur hield de Kol. Raad Vrijdagmorgen eerst een gewone zitting, waarbij de Voorzitter mededeeling deed van een schrijven van Gouverneur HELFRICH, zijn aftreden en overdracht van het Bestuur den Raad mededeelend. Ditmaal wijdde de Voorzitter eenige waardeerende woorden aan den scheidenden Gouverneur.

Juist, zóó behoort het: Officieele zaken moeten officieel behandeld worden.

Beschikking.

Nog vóór zijn vertrek mocht Gouverneur HELFRICH telegrafisch bericht ontvangen van den Minister, dat voortaan Gouvernementspassagiers 1e KLASSE niet meer per ESTELLE de reis naar de' Bovenwindsche Eilanden behoeven te maken, maar per stoomboot via Trinidad kunnen gaan.

Wij zijn Gouverneur HELFRICH dankbaar voor zijne bemoeiingen in deze, al zal de stoomverbinding tusschen Curaçao en de Bovenwinden door deze Ministerieele Beschikking niet bespoedigd worden.

St. Jozefsgezellen.

De Club te Pietermaai heeft Zondag weer een mooien avond gehad. Installatie van het nieuwe Bestuur voor 1921—1922; Intronisatie van het H. Hart; Aanneming van 7 nieuwe leden; Plechtige installatie van een Eucharistische Vereeniging, waarvan de Leden zich verbinden maandelijks te communiceeren.

De plechtigheid werd opgeluisterd door het Dameskoor Sta Cecilia.

K. W. I. M.

Met het grootste genoegen ontvingen we de nieuwe tijdtafels, die weer getuigenis afleggen van verhoogde activiteit en grooter bloei der onderneming.

Die tijdtafels geven aan de geregelde vaart tusschen:

1o. Amsterdam - Paramaribo-Curaçao.

2o. Curaçao-New York, direct zonder tusschenhaven, in 9 dagen.

3o. New York-Curaçao, langs alle havens van Haïti.

4o. Curaçao - Amsterdam, langs Pto Cabello, La Guaira, Carúpano, Trinidad, Demerara, Paramaribo, Madeira, Havre, Amsterdam.

5o. Een afzonderlijke VRACHTVAART van La Guaira via Pto Cabello en Curaçao regelrecht naar New York en via de havens van Haïti terug naar Curaçao, Pto Cabello en La Guaira.

Een tweede tijdtafel betreft de Colonlijn.

We zullen dus iedere maand aardig wat Hollandsche schepen in onze haven zien, ook in verband met de geregelde vaart dier booten op Maracaibo en Sto Domingo.

Alg. Nederl. Verbond.

In de Algemeene Vergadering van de *Groep Ned. Antillen* van het A. N. V. Maandagavond gehouden, had voor het eerst het nieuwe Bestuur, zij 't nog pas uit zes leden bestaande, aan de Bestuurtafel plaats genomen. Volgens mededeeling hiervan reeds aan ons blad verstrekt, bestaat dit thans uit de Heeren Scholtens, als Voorzitter, Menkman, Secretaris-penningmeester, Dné Eijbers, Amelunxen, Perrit Gentil en Küp:

Na voorlezing der notulen, las de Secretaris een brief voor van het Hoofdbestuur als antwoord op een verslag van het Groepsbestuur over de aftreding van het vorig bestuur en wat daarmee verband hield.

Het Hoofdbestuur beloofde alles te doen wat in zijn vermogen was in het belang van onze Groep. Als een eerste uitvloeisel van dat streven beschouwde het Bestuur een poging om eenige afgetreden leden te bewegen weer tot het Verbond toe te treden, die ook werkelijk al eenig succès behaald heeft.

De Voorzitter meende echter dat het overeenkomstig de statuten niet zoozeer op den weg ligt van het Bestuur om ook de Curaçaoënaars en Hollanders nader tot elkander te brengen maar wel op de eerste plaats om de standbelangen, de taal te bevorderen. Pater Euwens gaf te kennen hierin met den Voorzitter in gevoelen te verschillen. Wanneer dat eerste doel hier niet eveneens bevorderd werd en niet op den voorgrond stond, zou men altijd in hetzelfde beperkte kringetje, zonder kans van uitbreiding blijven voortsukkelen. Hoe meer leden des te meer kracht kan er van de Groep uitgaan. Men moet om dien kring uit te breiden natuurlijk niet op de eerste plaats beginnen met propaganda te maken onder de Curaçaoenaars die het felst in oppositie zijn, maar eerst zich meer bepalen tot die het dichtst bij ons staan, dus bij de zelfkant, en langzamerhand ook zijn gedachten wat verder laten gaan Geleidelijk zal het aantal van die dissidenten dan slinken.

De tweede mededeeling van het bestuur was, dat men om de opengevallen plaats als vertegenwoordiger van de Groep in het Hoofdbestuur aan te vullen, den Oud-Gouverneur Jhr de Jong van Beek en Donk had aangezocht.

Ten derde, dat de Heer Menkman belast was, om de redaktiewijziging van die artikelen van de Statuten, die het meest gewenscht waren, al vast om te werken om deze op een volgende vergadering voor te stellen en met meer vrucht te kunnen bespreken.

Als resultaat van de verkiezing van een nieuw lid van het Groepsbestuur kwam uit de bus de Heer VENTE met 23 en den Heer Schaap met 15 stemmen, zoodat de eerste verkozen was Hiermede is dus het Bestuur van 7 leden voltallig behoudens de goedkeuring van het Hoofdbestuur.

Volgens de voorloopige plannen van het Bestuur zullen de voorgenomen wedstrijden plaats vinden in October en uit twee afdeelingen bestaan.

1. Voor Heeren en Dames 2. voor leerlingen der scholen. Elk dezer afdeelingen bestaat uit zang en voordracht.

Uit een oogpunt van billijkheid meende het bestuur minstens bij de groep *leerlingen* nog een tweede splitsing te moeten maken, nl. tusschen kinderen van Hollandsch sprekende ouders en van *niet* H. sprekenden, omdat de eersten door oefening in de uitspraak en gemak van spreken een grooteren voorsprong hebben.

Om dien wedstrijdavond verder aan te vullen en nog meer aantrekkelijk te maken heeft Luitenant de Vries toezegging gedaan met de beschikbare krachten van het Garnizoen eenige nummers buiten de wedstrijden om samen te stellen, waarvoor hem door den Voorzitter dank werd gebracht.

Op de vraag van den Voorzitter of het niet raadzaam was reeds nu de juryleden te benoemen en hun namen bekend te maken, werd om opportuniteitsredenen besloten dit eerst te doen kort voor den termijn der wedstrijden eveneens wat betreft de benoeming van den Eerevoorzitter voor die gelegenheid.

Een nieuw punt van bespreking vormde het aanschaffen van eenige interessante films, b.v. de film van Mooi Nederland, de film van de verschillende industrieën, de landbouw in Nederland en eenige Indische films.

Door bemiddeling van het Hoofdbestuur en de Vereeniging van *Nederland in den Vreemde* zou men trachten deze films te laten uitkomen.

Ten slotte bracht de Heer Seykens bij de rondvraag op het tapijt, of het Groepsbestuur ook niet een feestavond kan organiseeren voor de leden bij gelegenheid van Koninginneverjaardag? Dit idee droeg de algemeene sympathie weg behalve van het bestuurslid Amelunxen, die, als Republikein, niet veel voor zoo 'n feest gevoelde. Deze uiting maakte wel een ietwat pijnlijken indruk.

Over de vraag op welken dag die feestavond zou plaats vinden, hetzij als inleiding daags vóór het eigenlijke feest, of op den dag zelf, of daags daarna, of den daarop volgenden Zaterdagavond, kwam de Vergadering nog niet tot klaarheid. Elk dezer dagen brengt zijn bezwaren mee.

Het bestuur zal trachten den meest geschikten avond, zoo spoedig mogelijk na het feest, daarvoor uit te kiezen.

Hoogstwaarschijnlijk zal er tevens na afloop daarvan een bal aan verbonden worden.

Petroleum.

Het is bekend, dat Colombia rijk is aan petroleumvelden, waarvan nog maar zeer weinig geëxploiteerd wordt. Maar nu lazen we, dat in Barranca Bermeja door den heer Roberto de Mâres een grootindustrie wordt opgezet van tamelijken omvang. De spoorweg tusschen Barranca en Los Infantes wordt al aangelegd; de maatschappij heeft 100.000 dwarsliggers uit de bosschen laten kapen en is bezig met huizen te bouwen voor de beambten. Vijf watervliegtuigen zijn er aangekomen en worden opgesteld. Reeds zijn er 1700 menschen aan 't werk, maar de Maatschappij heeft er 4000 noodig. De pijpleiding van de bronnen naar de haven voor het oppompen van petroleum is 70 K.M. lang. Bij de haven staan 5 groote tanks klaar, die elk 55.000 ton olie kunnen bevatten, maar er komen er nog 6 bij. Dat belooft dus wel eenige concurrentie aan Curaçao.

Jolanda.

In ons bericht omtrent het vastzitten van Jolanda vergaten we er bij te voegen, dat dit punt, waar Jolanda is vastgeraakt, een rotsachtige punt van een zichbaar eilandje is. Ook is het schip met opzet daar gebracht, opdat het niet heelemaal zou zinken.

Goede reis.

Donderdag a. s. kunnen we de *Stuyvesant* van Colon terugverwachten. Z. E. Gouverneur HELFRICH is aan boord om met dat schip zijn reis naar Nederland te vervolgen. Een laatsten groet voor Gouverneur HELFRICH! en Goede reis!

Met dezelfde gelegenheid vertrekt ook de verdienstelijke redacteur van ons blad, de Zeereerw. Pater EUWENS.

Hem zij een voorspoedige reis toegewenscht, een volkomen herstel van krachten en een spoedige terugkomst.

Suriname
Koloniale staten.

OUD NIEUWS. Het ontwerp tot gelijkstelling van de jaarweden der bijzondere onderwijzers, met die van hun collega's bij het openbaar, is door de Konoiale Staten met algemeene stemmen aangenomen.

Op een vraag van den heer Terheggen bevestigde de gedelegeerde van den gouverneur, dat de besturen der bijzondere scholen de verplichting hebben aanvaard, om het aan hen uit te keeren bedrag ten volle uit te keeren aan de onderwijzers. Deze krijgen dus bijgepast, te rekenen van 1 Januari 1920, wat hun collega's van gelijken rang bij het openbaar onderwijs meer hebben genoten aan traktement en duurtetoeslag.

Een verdienstelijk Ambtenaar.

De Heer A. J. C. Krafft was als samengegroeid met De Curaçaosche Bank. Een ieder kende den behulpzamen, ijverigen en nauwgezetten secretaris, die sinds 1883 dien post met eere bekleed heeft, na in 1866 in dienst van het Gouvernement te zijn getreden.

Nu is de oud-gediende einde Juni uit de rij der ambtenaren getreden wegens ouderdom en ziekelijkheid. Zijn dienststaat van 55 jaren geeft hem zeer zeker recht op dankbare erkenning van de vele trouwe diensten den lande bewezen.

Hare Majesteit benoemde hem in 1906 Ridder van Oranje Nassau, de Directie van de Bank prees hem bij zijn heengaan en vereerde hem als Souvenir een monumentalen inktkoker met inscriptie.

Van een Serenade werd op verzoek van den Heer KRAFFT zelf afgezien.

Ons eeresaluut voor zulk een trouw ambtenaar!

Officieele Berichten.

De heer Mr. C. S. Gorsira, lid van het Hof van Justitie alhier, is tijdelijk belast met de functien van Procureur-generaal alhier.

De agent van politie S. B. Bouman is eervol ontheven van zijne verdere werkzaamstelling bij de politie.

De tijd. agent van politie F. P. Nanoy is ontheven van zijn verdere werkzaamstelling bij de politie.

Aan den agent van politie J. Swaen is tot verder herstel van gezondheid acht dagen verlofsverlenging verleend.

Aan den agent van politie 2de klasse J. B. Haard, is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aan den hoofdagent van politie alhier H. R. Gearda, is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aan den Koloniaal Ontvanger alhier J. A. P. Thielen is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend, en de Districtmeester van het 2e en 3de district alhier, F. K. Thielen, is benoemd tot Koloniaal Ontvanger. De heer R. J. Beaujon, is tijd. gecontinueerd als Districtmeester van het 2e en 3de district alhier.

Aan den Secretaris van de Curaçaosche Bank alhier A. J. C. Krafft, is om gewichtige redenen een maand verlof verleend en de heer J. A. P. Thielen, gepensionneerd ambtenaar alhier, is tijdelijk belast met de functien van Secretaris dier Bank.

Aan den agent van politie F. J. Cyntje is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aan den agent van politie L. Posner, is tot verder herstel van gezondheid 6 maanden verlofsverlenging in het buitenland verleend.

Getrouwd

bij volmacht

J. M. J. ELLIS

met

M. S. W. H. BARTELS

Curaçao / Nijmegen 28 Juni 1921.

Sport. Woensdagmiddag halfvijf is eenwedstrijd gespeeld tusschen de schoolclubs „Jong Curaçao" en „Sarto II". Even voor half time wist „J. C." uiteen strafschop een doelpunt te maken. Na de rust dacht men algemeen dat „Sarto" die achterstand zou inhalen, een elkaar niet goed begrijpenvan de voorhoede was echter oorzaak, dat het vijandelijk net geen enkelemaal doorboord werd. Het resultaat van deze ontmoeting was een 1—0 overwinning voor „Jong Curaçao".

Tweede Verslag der Vereeniging „Huisvlijt."

Groote verandering onderging de Vereeniging „Huisvlijt" in het jaar 1920 niet. Zij heeft evenwel een gevoelig verlies geleden door het plotseling overlijden van haar Eere-Voorzitster Mevrouw Helfrich, die zooveel heeft gedaan voor de oprichting der vereeniging en het bestuur met raad en daad ter zijde stond.

In de eerste ledenvergadering op 23 Januari 1920 herdacht de Voorzitster, Mevrouw de Haseth Evertsz-Bervoets, wat de ontslapene voor de vereeniging was geweest en zeide o.m.

„Een groote leegte laat zij in ons midden en ik meen uit uw aller naam te spreken, wanneer ik zeg, dat de herinnering aan onze Eere-Voorzitster bij ons in eere zal blijven."

Het bestuur onderging eenige wijziging, doordat de Secretaresse, Mevrouw van Breemen-Kruyt. die met Mevrouw Helfrich zoo krachtig geijverd had voor het totstandkomen onzer vereeniging met verlof naar Nederland vertrok. In haar plaats trad eind Januari 1920 Mejuffrouw M. Ellis op, die echter in November bedankte en vervangen werd door ondergeteekende.

Van de gewone leden vertrokken er voorts naar Nederland Mevrouw Ellis-Boomgaart, naar New York Mevrouw Boom-Gonggrijp en naar Oost Indië Mevrouw Meyeringh-Abel, terwijl de volgende dames op uitnoodiging van het bestuur in den loop van het jaar als lid toetraden Mej. E. Beaujon, Mej. U. van Eps, Mev. M. Gorsira-Gorsira en Mev. A. Schalkwijk-Kann.

In de ledenvergadering van 23 Januari 1920 werd op voorstel van onzen Beschermheer, Z. E. Gouverneur Helfrich, met algemeene stemmen Mevrouw van Breemen-Kruyt het eerelid maatschap der vereeniging aangeboden. Mevrouw van Breemen heeft tijdens haar verblijf in Nederland — zij is in October jl. naar Oost-Indië vertrokken — de belangen der belangen der vereeniging behartigd, door de reeds schriftelijk door Mevr. Helfrich aangeknoopte betrekkingen met de West-Indische Commissie van „Oost en West" door mondelinge besprekingen te versterken. Tengevolge hiervan is door twee leden van genoemde commissie, Mevrouw van Aalst-Koopman en Mevrouw Romeyn-Töckerman een inzending van artikelen van „Huisvlijt" op de tentoonstelling van de vereeniging „Tesselschade" geplaatst en bijna geheel verkocht. Voorts werd een inzending voor de Jaarbeurs 1921 gevraagd, terwijl Mevrouw Romeyn zich bereid verklaard heeft de belangen van „Huisvlyt" in Nederland te bevorderen. Tesselschade wil Curaçaosche en Sabaansche artikelen in Commissie nemen. De meest gewenschte modellen en patronen zullen worden aangegeven.

Met de vereeniging „Huisarbeid" te Paramaribo werd een ruilhandel geopend, zoodat verschillende artikelen uit Suriname, die op Curaçao aftrek vinden, in het verkooplokaal in de Breedestraat verkrijgbaar zijn en omgekeerd de Curaçaosche en Sabaansche handwerken te Paramaribo te koop zijn.

De verkoop op Curaçao blijft aan de verwachtingen beantwoorden. De beide leden-verkoopsters kwijten zich met de meeste toewijding van haar taak. Op drukke dagen helpen eenige leden mede, in de eerste plaats onze ijverige voorzitster. Behalve des Zondags is het verkooplokaal dagelijks geopend van 9 tot 12 uur. Bij het bezoek van vreemde oorlogsschepen bleek hoe gewild de Curaçaosche huisvlijtartikelen waren en meermalen werd ook daarom op die dagen het verkooplokaal des middags geopend.

De keuring der te koop aangeboden artikelen geschiedt nog steeds op Donderdagmiddag. Wat niet gekocht wordt ligt ter beschikking van de inzendsters, het gekochte wordt onmiddellijk betaald. Vooral van Saba worden veel artikelen ingezonden.

Al waren de ontvangsten niet alle maanden even groot, steeds konden de exploitatiekosten voldoende gedekt worden. De finantiëele toestand van de vereeniging mag, zooals uit de goedgekeurde balans van de penningmeesteresse, Mevrouw Gorsira-de Haseth, blijkt gunstig genoemd worden. Het voordeelig saldo bedraagt f 1940,93½. Een uitkeering aan de werksters-inzendsters is dan ook mogelijk.

Het Ondersteuningsfonds Nederlandsche Antillen is niet in staat geweest de vereeniging geldelijk te steunen, zooals het bestuur van dat fonds zich dat had voorgesteld. Het Curaçaosche Ondersteuningsfonds in Nederland, dat de gelden beheert, die in 1915 voor de noodlijdenden in de kolonie, zoowel in Nederland als in Nederlandsch-Indië, zijn bijeengebracht, doch niet behoefden te worden aangewend, kon geen termen vinden tot wijziging van zijn statuten, waardoor het mogelijk gemaakt zou worden, dat een deel van het kapitaal, dat het Curaçaosche Ondersteuningsfonds onder zijn beheer heeft, ter beschikking van het Ondersteuningsfonds Nederlandsche Antillen alhier werd gesteld, teneinde dit fonds in

staat te stellen om behalve in tijden van rampen ook in meer normale omstandigheden preventief te werken.

Hoewel de vereeniging "Huisvlijt" dankbaar blijft voor de medewerking, die zij van verschillende leden van het bestuur van het Ondersteuningsfonds Nederlandsche Antillen heeft mogen ondervinden en vertrouwt ook verder op hun persoonlijke belangstelling te mogen blijven rekenen, zal waar er nu feitelijk geen enkel verband tusschen "Huisvlijt" en genoemd fonds bestaat, tot wijziging van artikel 19 der Statuten behooren te worden overgegaan.

Van het door het Koloniaal Bestuur toegestaan renteloos voorschot, groot f. 5000—, werd f. 2350— opgenomen, doch reeds f. 250 terugbetaald. Op 31 December 1920 bedroeg de inkoopwaarde van den voorraad artikelen f. 2809.28, tegen f. 1226.19 op 31 December 1919. Voorts heeft de vereeniging een tegoed van f. 1182.62 bij Maduro's Bank. Het aantal begunstigers bedroeg op 1 Januari 1921 nog 140, daar in den loop van 1920 het aantal met 9 verminderde, doordat 6 bedankten, 1 overleed en 2 het eiland verlieten.

Meermalen rees de vraag of het niet wenschelijk zou zijn uitbreiding aan de vereeniging te geven, door zoodra over een grooter verkooplokaal kan worden beschikt, een theesalon voor dames en een arbeidsbeurs er aan te verbinden. Daar vooreerst niet over ruimer lokaliteit zal kunnen worden beschikt en het tegenwoordige verkooplokaal er zich volstrekt niet toe leent, meent het bestuur, die plannen voorloopig te moeten laten rusten. Verwacht wordt, dat wanneer de Groep Nederlandsche Antillen van het Algemeen Nederlandsch Verbond haar plannen omtrent een eigen lokaal tracht te verwezenlijken, daarmede kan worden samengewerkt in den geest, zooals Mevrouw van Breemen, die het eerst die plannen opperde, zich dat voorstelde.

Met de hoop, dat allen, die de vereeniging "Huisvlijt" een goed hart toedragen en haar tot heden in verschillende richting gesteund hebben, waarvoor hierbij de welgemeende dank van bestuur en leden wordt gebracht, ook in den vervolge haar zullen kunnen en willen helpen om steeds op ruimer schaal aan het schoone doel te beantwoorden, wordt de algemeene ledenvergadering dit verslag aangeboden.

Willemstad, den 4en April 1921.

De Secretaresse,

N. R. Meerdink—Rodriguez Pereira

Goedgekeurd in de Algemeene Vergadering van 17 Juni 1921.

De Presidente:

J. M. H. Evertsz—Bervoets.

BUITENLAND.

Wat moet er met Djambi gebeuren?

Een drietal meeningen uit andere bladen.

Het „Alg. Handelblad" (lib.) vindt het raadselachtig, dat de Tweede Kamer niet op de hoogte is gebracht van de met den Amerikaanschen gezant gevoerde briefwisseling over de petroleum-ontginning, terwijl de Eerste Kamer nog intijds wordt ingelicht.

De oorzaak denkt het blad zich als volgt:

„Daar zal wel de noodige voeling tusschen de beide departementen hebben ontbroken en tevens bij den Minister van Koloniën een goed begrip zoowel omtrent de beteekenis der Amerikaansche interventie als omtrent hetgeen eene behoorlijke parlementaire behandeling beduidt".

Interdaad, opzet is niet te onderstellen, want dan ware de publicatie nu niet gevolgd vóór nog de Eerste Kamer de zaak behandelt. Wat niet wegneemt, dat, de verzekeringen van den minister van Koloniën, dat alles pais en vreê zou zijn als de Kamer het voorstel maar slikte, thans een raren indruk maken.

Het "Handelsblad" leest overigens uit de gewisselde stukken, dat de gedachtenwisseling tusschen regeeringspersonen, niet tusschen kooplieden heeft plaats gehad.

„Men zoude zich dan niet hebben verdiept in vergelijkende beschouwingen over de beginselen der beide mijnwetgevingen; men zoude zich niet, terwijl de eene partij doende was de Djambizaak af te sluiten, van wederzijden met algemeenheden hebben tevreden gesteld, maar men zoude hebben gesproken over de eenige zaak, waarover te spreken viel, de wijze van exploitatie van de Djambivelden, toch waarlijk niet eene zaak van vandaag of gisteren. Hadde de Amerikaansche Regeering positief gevraagd, of eene Amerikaansche maatschappij, ingericht op den voet onzer mijnwetgeving, deel zou kunnen nemen in de onginning, dan van tweeën één: óf onze Regeering had dit geweigerd en men had in Amerika dadelijk geweten, waaraan men toe was, óf zij had erin toegestemd en dan het men dadelijk kunnen preciseeren op welke wijze dit zoude geschieden. Thans heeft men op vriendschappelijk wijze langs elkander heen gepraat, tot op het laatste oogenblik bleek, dat men. wat de concrete zaak betreft, elkander had misverstaan.

Vraagt men waar in dezen de grootste schuld berust, dan gelooven wij, dat die aan de Amerikaansche zijde moet worden gezocht. Daar had men, wetende of ten minste behoorende te weten, wat er ten onzent betreffend de Djambivelden reeds te doen was geweest, veel actiever en veel concreter in zijne voorstellen moeten wezen: daar had men, lang voor het Djambi-ontwerp werd ingediend, met onze Regeering over de mogelijke deelneming van Amerikaansche belangen in de ontginging der velden in contact moeten treden: zeker had men niet, toen in November 1920 uit het ingediende ontwerp bleek, dat de Regeering had besloten met de Bataafsche alleen in zee te gaan zich uit enkele algemeenheden betreffende eene mogelijke deelneming van Amerikaansch kapitaal in de met de Bataafsche te vormen Aardoliemaatschappij, mogen afleiden, dat het Amerikaansche belang alsnog door onze Regeering op dezelfde wijze zou worden tegemoet gekomen als dat van de Bataafsche, tenzij de Regeering dit met zoovele woorden had toegezegd, wat zij zeker niet heeft gedaan."

Dit alles is niet te weerspreken zegt hierop *De Residentiebode* (kath.) Maar het is eigenlijk een beetje wijsheid achteraf. En de gewisselde stukken laten o. i. geen twijfel, dat Amerika te goeder trouw in de meening verkeerde, thans wel degelijk mee te kunnen deelen. Zelfs valt er, gezien de stukken, iets voor te zeggen, dat Amerika kon meenen, dat het onzerzijds met een zoet lijntje aan de praat is gehouden totdat het te laat was.

Hoe dit alles zij, we staan nu voor het geval, dat Amerika graag mee wil deelen. En nu kan men wel groote debatten op zetten over de vraag in 't algemeen, of dat gewenscht is. Maar die vraag zou feitelijk thuis hooren in de Tweede Kamer, waar de gelegenheid er toe is afgesneden.

Ware de loyale weg gevolgd en de gewisselde stukken publiek gemaakt vóór de debatten in de Tweede Kamer, dan waren we nu heelwat verder geweest. Thans staan we voor de kans, dat Amerika blijft wrokken.

Dat moet voorkomen worden en daarom blijven we hopen, dat de Eerste Kamer de zaak zal redresseeren.

In de „Nederlander" komt onder de inleiding: „Men schrijft ons", een uitvoerig schrijven voor, dat een resumptie en parafrase van de stukken uit het Oranjeboek inhoudt. Dit schrijven besluit aldus:

„Wat Amerika redelijk gevraagd heeft: een participatie op gelijken voet als, via „de Bataafsche", aan het Engelsche kapitaal is verleend, is toegestaan. Wenscht, achteraf, Amerika iets meer of iets anders, dan valt daarover te praten.

Maar niet op de wijze als deze besprekingen thans zijn ingezet. Niet onder de pressie van dreigementen.

Niet onder den invloed van een locale actie van de belanghebbende maatschappij die de grenzen van het oirbare overschrijdt.

Wie in het internationaal verkeer succes wil hebben, moet zich voegen naar den aard van het land waar hij werkt.

En wij zijn hier nu eenmaal noch in Panama, noch in Cuba."

Het komt De Residentiebode voor, dat deze schrijverij wel wat erg optimistisch oordeelt.

Vooreerst toch moet het nog blijken, of Amerika op gelijken voet behandeld wordt als het Engelsche kapitaal. Aan Amerika is wel toegezegd, dat het aandeel kan krijgen in andere terreinen, maar Amerika heeft bestreden de mededeeling van v. Karnebeek, dat die andere terreinen, aan Djambi gelijkwaardig zijn. Zooals wij betoogd hebben, behoort dus eerst vernomen te worden, of Amerika nu van de gelijkwaardigheid overtuigd is, vóór we kunnen zeggen, of beide landen op gelijken voet behandeld zijn.

En wat het slot van het artikel in de „Ned", betreft, zeker, het komt niet te pas, dat er met dreigementen gewerkt wordt. Of hier eigenlijk van dreigementen gesproken kan worden en minder van voorlichting, staat nog te bezien. Maar overigens lijkt het ons al een heel gevaarlijke methode, om zich met de uitspraak: „we zijn hier nu eenmaal noch in Panama, noch in Cuba", van de gewichtige kwestie af te maken. Zelfs als men de inlichtingen voor dreigementen aanziet, is het nog de vraag, of die niet geuit zijn in de onderstelling, waarin Amerika kan verkeeren, dat Nederland het op sleeptouw had genomen en, zacht gezegd, in de luren gelegd. Die onderstelling is niet juist, maar de schijn was er wel, zooals we boven zagen.

Zoo ooit, dan is er dus thans reden, niet met een hooghartig: „we zijn hier niet in Cuba", van de zaak af te stappen, maar in kalmte en welwillendheid overleg te plegen.

De vriendschap van alle groote mogendheden is ons lief. En die verwerft een kleine niet door overdreven hoogheid.

Trouwens, de grief bij dit alles is niet, dat Nederland niet dadelijk ja en amen zegt op wat Amerika voorstelt, maar dat de Tweede Kamer niet in de gelegenheid is gesteld, te overwegen wat de voorstellen en bezwaren waard zijn.

Om den trits der citaten vol te maken nu nog een woord van de antirev. „Rotterdammer". Dit blad schrijft o. a.:

„Bij den strijd der groote mogendheden om de beschikking over de voorraden van grondstoffen in de wereld, heeft Nederland zich terzijde te houden. De voorraden, welke zich op Nederlands gebied bevinden, zijn nóch voor de eene, nóch voor de andere mogendheden beschikbaar. Zij staan onder Nederlandsch oppergezag. En voorzoover de staat rechtstreeks de beschikking erover heeft, kunnen de beschikbare hoeveelheden worden gekocht door wie den prijs wil betalen, maar kunnen zij niet worden gebracht onder de controle van een vreemde mogendheid."

Hiermee zal elk goed Nederlander wel accoord gaan. In zoover Amerika tegen deze uitspraken zou willen ingaan zal het Nederland dan ook op zijn weg vinden.

Niet zoo grif zijn we het eens, als het blad verder Amerika den toeleg toeschrijft de contrôle over onze petroleumvelden te willen uitoefenen en dan zegt:

„Van petroleum op Nederlandsch gebied wil men petroleum voor Amerikaansche behoeften maken.

De Indische olie moet één van de pijlers van het Amerikaansche imperium zijn.

Het is kwalijk aan te nemen, dat in Nederland iemand gevonden wordt, die voor dit denkbeeld iets gevoelt.

Het Amerikaansche kapitaal kan als vrije handelaar in Indië worden toegelaten.

Maar wanneer aan de deelneming van Amerikaansch kapitaal de beteekenis wordt gehecht van versterking van de Amerikaansche machtspositie, van verzekering van grondstoffentoevoer naar Amerika, dan is dat een gedachtengang, die juist het tegenovergestelde beteekent van de politiek van de open deur.

Dan is men van de politiek van de open deur af en verkrijgt men niet de koloniale rijkdommen, waaraan men denkt, maar juist omgekeerd, de verdeeling van de beschikking over die rijkdommen tusschen de mogendheden met het oog op hun toekomstige behoeften.

Dan is men van de politiek van de open deur af en op die lijn van de politiek van het imperialisme.

En op die lijn volgt Nederland Amerika niet."

We gelooven, dat we hier te doen hebben met woordenspel. Als we Amerika toelaten „als vrije handelaar in Indië", kunnen we ons verder niet inlaten met de beteekenis die het aan dat handelen toekent. Het gaat er slechts om, wat wij er van denken.

En als de „Rotterdammer" b. v. meent, dat Engeland in tegenstelling met Amerika louter „als vrije handelaar" in Djambi participeert, dan vinden wij die meening wel erg naïef. Het gaat in petroleumzaken om heel wat meer dan vrij handelen. En als onze Rotterdamsche collega bang is voor imperialisme, in dien zin dat onze petroleum daar buiten moet blijven, dan zullen we ook terug moeten in de Djambi-affaire. Of het gaat om het Amerikaansch dan wel het Engelsch imperialisme, is toch wel geheel hetzelfde.

Voor zoover dan ook dit stukje van de „Rotterd." bedoeld is als afwijzing van Amerika door hooghouding van onze rechten, achten we het totaal mislukt.

Met groote woorden komen we niet verder.

Over there!

Een draadloos bericht uit Washington meldt het einde van de groote staking van dokwerkers en havenarbeiders. De nieuwe arbeidsvoorwaarden waarbij de loonen 15% verlaagd werden zijn aangenomen. Deze nieuwe loonstand is 14 Juni geldig verklaard en zal tot 31 December van kracht blijven. Eenzelfde regeling is getroffen met de marconisten en zal getroffen worden met de zeelieden, stokers en koks.

Als de staking in Engeland nu ook maar geregeld kon worden, konden de mooie zomermaanden nog goed gebruikt worden om de algemeene scheepvaart weer op peil te brengen.

Japan en America.

Er zijn rechtstreeksche onderhandelingen gaande tusschen Japan en de Ver. Staten om de hangende geschillen te beslechten. Het gaat om het eiland Yap, de immigratie-moeilijkheden, de vreemdelingenwet en het teruggeven van Shantung aan China. De onderhandelingen worden gevoerd door Baron Schidegara en Secretaris Hughes.

Als dat allemaal tot wederzijdsch genoegen in orde komt, is een wereldoorlog uitgewonnen. Zou President Harding nu toch werkelijk een vredesapostel zijn?